

Voxpublica, 10 iunie 2010

13-15 iunie - Povești și mărturii cutremurătoare I

Poveștile pe care urmează să le citiți vă vor face rău. Mai întâi vi se vor înmuia genunchii, apoi o să simțiți cum vă cuprinde o furie neputincioasă, iar, în cele din urmă, o să vi se împăienjenească ochii. Mie, cel puțin, așa mi s-a întâmplat.

Da, între 12 și 27 iunie, Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc (IICCMER) și Fundația Konrad Adenauer propun bucureștenilor un exercițiu de memorie asupra evenimentelor din 13-15 iunie 1990. Pasajul Universității va deveni pentru două săptămâni un loc al memoriei contestate, printr-o expoziție care își propune să adune mărturii, imagini și semne de întrebare asupra României mineriadelor.

Iată câteva dintre poveștile pe care le veți descoperi acolo. Voi reveni mâine cu mărturii ale câtorva victime și chiar cu confesiuni ale minerilor.

N.E., 39 ani, chimistă la Sintofarm

În dimineața zilei de 13 iunie, după ce și-a făcut cumpărăturile, a ajuns, din curiozitate, în Piața Universității pentru că auzise de incidentele dintre forțele de ordine și demonstranți. În dreptul Cinematografului Luceafărul a fost bătută de forțele de ordine, fiind apoi transportată și reținută la Unitatea Militară de la Măgurele unde a dat o declarație, după care a fost eliberată. În dimineața zilei de 14 iunie, a fost atacată la domiciliu de un grup de mineri, introdusă într-un Aro și reținută timp de 5 zile la Unitatea Militară de la Măgurele. Pe 19 iunie, i s-a emis mandat de arestare pe 30 zile, mandat care i-a fost prelungit până la data de 18 august 1990. La un an de la evenimente, i s-a comunicat în scris că trebuie să plătească o amendă de 1000 lei.

M. C., 19 ani, gestionar

În dimineața zilei de 14 iunie 1990, M.C. mergea la Secția 14 Poliție pentru a-și scoate cazierul judiciar necesar la angajare. A fost oprit de 2 bărbați în civil care l-au reținut cu forța în sediul secției de poliție. A fost apoi transportat la Unitatea Militară de la Măgurele unde a fost lovit cu brutalitate cu bastoanele, bâtele, bocancii. La câteva zile a fost dus la Tribunalul Sectorului 3 unde a primit o condamnare cu închisoare contravențională de 6 luni pentru tulburarea liniștii și ordinii publice, pedeapsă pe care a executat-o.

B.N., 46 ani, Pensionar, grad 2 de invaliditate

În dimineața zilei de 14 iunie 1990, a fost căutat la domiciliu de 3 bărbați, în civil, care i-au cerut să se prezinte la Secția 15 Poliție pentru o confruntare cu niște infractori. La Secția 15 a fost reținut și transportat la Unitatea Militară de la Măgurele, unde a fost bătut de mai mulți militari cu patul armei. În data de 19 iunie a intrat în comă și a fost transferat la Spitalul Jilava.

B.L., 17 ani, Muncitor necalificat și fratele lui B.I., 22 ani, instalator

În data de 14 iunie 1990 se aflau acasă cu familia. Un grup de 3 mineri le-au spart ușa locuinței, i-au bătut cu bâtele și furtunele de presiune, după care atât el cât și fratele său au fost reținuți la sediul Poliției Capitalei, apoi la Unitatea Militară de la Măgurele. Au fost eliberați pe 22 iunie 1990.

B. M., 20 ani, muncitoare

În ziua de 13 iunie 1990, B.M. a fost la un control ocular la Spitalul Militar Central. În drum spre casă, în stația de metrou de la Universitate a fost lovită cu bâta de un miner și dusă cu forța la Unitatea Militară de la Măgurele. A rămas arestată până la 14 iulie, după care, transferată fiind la Spitalul Penitenciar București, a fost eliberată abia la 12 septembrie 1990.

O.C., 13 ani, elev în București

În dimineața zilei de 13 iunie 1990 a plecat către Gara de Nord; intenționa să ajungă la rudele lui de la Galați. La gura de metrou din fața Teatrului Național, a fost apucat de 2 polițiști care l-au băgat cu forța într-o dubă, în care a fost bătut și transportat la Unitatea Militară de la Măgurele. Ajuns în unitatea militară, a fost lovit cu bastonul de polițistul care-l conducea la grupul de minori reținuți. Peste o oră, minorilor reținuți li s-a spus să se ridice în picioare și să se așeze lângă zid. În fața lor a venit un pluton de militari, înarmați cu pistoale mitralieră. Un cadru le-a spus militarilor să armeze și să ochească, ordin pe care militarii l-au executat, trăgând spre ei însă fără glonț pe țevă. Plutonul de militari a plecat râzând de cei reținuți, dintre care o parte leșinaseră. În după-amiaza aceleiași zile, O.C. a fost transferat la Centrul de Primire Minori din București din strada Aron Florian, unde de asemenea a fost bătut. A fost eliberat în seara aceleiași zile.

I.V., 21 ani, electrician C.F.R.

Nu a participat la manifestația din Piața Universității. În seara zilei de 13 iunie 1990, venind de la cinematograful, a observat o mașină incendiată pe stada Eforiei și împreună cu alți civili a ajutat la stingerea incendiului; apoi s-a îndreptat spre casă. În data de 14 iunie 1990, se afla pe Calea Dorobanți, colț cu Ștefan cel Mare, când a fost înconjurat și bătut, mai ales în cap, de un grup

de mineri care l-au băgat apoi în portbagajul unei mașini. L-au transportat astfel până la un camion militar parcat în fața Ministerului de Interne; aici a fost din nou bătut cu diverse obiecte până a leșinat. În această stare a fost reținut la Unitatea Militară de la Măgurele, într-un garaj păzit de militari și câini lupi pe o perioadă de 2 zile. Aici a fost anchetat și lovit, după care a fost transferat la Secția 12 Poliție unde a stat în arest până la 10 septembrie 1990. În urma detenției, I.V. a suferit vătămări corporale, dovedite cu act medico-legal, a fost dat afară din serviciu și amendat de procuror cu 1100 lei.

M.P., 33 ani, casnică

Pe 15 iunie 1990, dimineața, M.P. a mers la cumpărături pe strada Lipscani pentru pomana fratelui mort cu o săptămână înaintea. În zona magazinului Macul Roșu de pe strada Lipscani a fost înconjurată și bătută cu pumnii, picioarele și obiecte contondente de un grup de mineri și transportată la sediul Poliției Capitalei. În camionul în care a fost introdusă de mineri, i-a fost furată suma de aproximativ 8000 lei, i s-au smuls de la gât cele 2 lăncișoare din aur, cerceii de la urechi, 2 brățări din aur de la mână și inelele din aur. A fost transportată și reținută la Unitatea Militară de la Măgurele, unde a fost din nou bătută cu pumnii și bastoanele de cauciuc. După 5 zile a fost eliberată.

Simona Tache

<http://voxpública.realitatea.net/politica-societate/13-15-iunie-%e2%80%93-povesti-si-marturii-cutremuratoare-i-45245.html>

Reporter virtual 10 iunie 2010

Este inevitabil să nu te enervezi și să nu te revolți dacă-ți amintesti 13-15 iunie 1990. Unii nu-și cunosc însă istoria, iar evenimentul **Constatare de la fata locului** este menit să ne improspeteze neuronii ofiliti de căldura și/sau să ne pună în fața unor abuzuri inimaginabile.

Tiberiu Lovin

<http://www.reportervirtual.ro/2010/06/stiri-scurte-307.html>

Voxpublica, 11 iunie 2010 13-15 iunie, Confesiuni ale minerilor

Între 12 și 27 iunie, Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc (IICCMER) și Fundația Konrad Adenauer vor

organiza în Pasajul Universității din București expoziția **Constatare la fața locului**, care își propune să adune mărturii, imagini și semne de întrebare legate de mineriadele din 13-15 iunie 1990. V-am prezentat deja o parte dintre **poveștile cutremurătoare** pe care le veți descoperi acolo, precum și câteva **relatări la persoana I ale victimelor**. Revin cu mărturii la fel de halucinante ale minerilor:

- Din câte am aflat noi, locuitorii Bucureștiului vroiau să spargă, să fure; iar în fața Parlamentului, sau mă rog nu știu exact locul unde eram fiindcă nu cunosc prea bine Bucureștiul, a venit Iliescu și ne-a mulțumit. De fapt noi am fost de la întreprindere trimiși. Și ni s-a zis că trebuie să mergem la București. (B.V. - *miner, fost vagonetar la E. M. Paroșeni*)
- În după-amiaza zilei de 15 iunie, minerii au fost împărțiți în două tabere: unii la Sala Polivalentă iar alții la Casa Scânteii. Eu am fost în tabăra de la Polivalentă. Acolo ne-am uitat la televizor la **meciuri** și dimineața au venit mașinile cu alimente. Eu, ca lider, am împărțit hrana tăind **pâine, salam, șuncă** și ce mai era. Suplimentele erau venite de la București, nu știu de pe unde exact, cu mașini speciale, furgonete de transport alimente (N. C. - *miner, lider la E.M. Vulcan*)
- Atunci i-am întrebat ce fac și unde se duc. Și atunci șoferul mi-a zis: “Lasă, că-i duc în Ferentari!” Și mai era un civil cu șoferul în cabină. Și atunci le-am zis la **ortacii** mei: “Băi, dacă la voi acasă ar veni cineva să intre peste voi în casă voi cum v-ați simți? V-ar cădea bine?” (N. C. - *miner, lider la E.M. Vulcan*)
- Veneau tot felul de civili care ziceau: „Acela-i drogat, sau acela-i golan”, și minerii tăbărau imediat cu bâtele pe el. Nu mai stăteau să verifice. Deci erau manipulați, se vedea clar. În plus, am văzut minerii îmbrăcați în salopete **curate, curate**, ceea ce nu prea se poate. Minerul e vai și amar de el: cu cizmele sparte, cu cojocul rupt. Deci se cunoștea imediat care era miner și care era **fals miner**. (I.M., *subinginer la mina Paroșeni*)
- Pe unii dintre ei îi cunoșteam, erau securiști aruncați (infiltrați în urma grevei minerilor din 1977, n.n.) în Vale, pe care îi cunoșteam noi toți și care cunoșteau Bucureștiul. Și ei ne arătau (securiștii și bucureștenii; dar cine erau acești bucureșteni nu pot să spun), astea sunt sediile partidelor, astea sunt sediile redacțiilor de ziare, aici îl găsiți pe Băcanu, aici îl găsiți pe Rațiu etc. (V.C. - *fost maistru minier, Martor anii 90*)
- La mină e la fel **ca la armată**, trebuie să execuți ordinul. Eu dacă am primit **ordin** de la director să plec la București, nu am avut ce face! Directorul este răspunzător de mine, eu sunt răspunzător de oamenii din

subordinea mea. De aceea am luat cu mine carte de **pontaj** si am facut pontajul la Bucuresti. (*V.C. - fost maistru minier*)

- Noi eram ca un fel de **gardă de corp** a FSN-ului. Ne-a dat poliția și de băut...

Simona Tache

<http://voxpública.realitatea.net/politica-societate/13-15-iunie-confesiuni-ale-minerilor-45323.html>

Național

Ororile mineriadei, expuse în subteran

Readusă la viață o dată pe an - și asta cu indiferența specifică uitării plus reticența născută din vinovăție - mineriada din 13-15 iunie 1990 se impune acum ochilor trecătorilor prin Pasajul Universității. Nu permanent, ci doar pentru două săptămîni, durata expoziției organizate de Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc și Fundația Konrad Adenauer.

Imaginile de coșmar care acum 20 de ani au zguduit o lume întreagă s-au șters din memoria noastră. Proces biologic firesc, dar condamabil în ochii sutelor de victime bătute, arestate, jefuite sau doar umilite în timpul mineriadei din iunie '90. În analele autorităților, oribilele evenimente s-au soldat cu 6 morți. Nimeni nu mai vorbește însă despre cei arestați în zorii zilei de 13 iunie și ținuți luni de zile închiși în unitățile militare de la Băneasa și Măgurele. Studenți, profesori, romi, simpli trecători - nimeni nu a scăpat atunci de furia minerilor stîrniți, după cum a reieșit ulterior, de multe personaje străine tagmei, dar niciodată identificate și trase la răspundere. Dreptatea și adevărul rămîn în continuare noțiuni străine victimelor mineriadei din '90. Pentru ei, fotomontajele expuse în aceste zile în Pasajul Universității nu reprezintă doar o expoziție, ci reîntîlnirea cu un moment de adevărată teroare din viața lor.

Un trecut hidos, readus la viață

Expoziția nu are pretenția că relevă tot ce s-a petrecut în acele zile de tristă amintire. Reușește să surprindă însă momente de violență descalificante pentru orice ființă umană, șocînd și ochii privitorilor de astăzi, nu numai a celor de ieri. Șirul pozelor cu oameni tîrîți pe asfalt sau loviți cu sălbăticie, cu turme de bipezi înarmate cu bîte și răngi, este întrerupt de fotografii surprinse în timpul revoluției din '89, în care oameni și copii zîmbesc eliberați, ocrotiți de steaguri găurite. Chiar și cu aceste mici pauze, privitorii sînt șocați de agresivitatea emanată de imaginile mineriadei.

Lozinci vechi servite acum cu dulceață

În timp ce mineriada era expusă sub nivelul solului, aproximativ 100 de membri ai asociațiilor “21 Decembrie 1989” și “Noii Golani” au protestat la lumina soarelui față de băgarea sîngeroaselor evenimente sub preș timp de 20 de ani. În mod tradițional, principalul vinovat este considerat a fi tot Ion Iliescu, motiv pentru care marșul de protest început în fața Hotelului Intercontinental s-a sfîrșit la poarta fostului șef de stat, pe strada Jean Monnet. Aici, grupul de manifestanți - dintre care 20 împodobiți cu cravate roșii de pionier, au lăsat la ușa lui Iliescu cîteva ghivece cu panseluțe (florile plantate, în 1990, de mineri în fața Teatrului Național, după “curățirea” Pieței Universității), un dosar plin cu documente despre mineriadă și ... un borcan de dulceață “pentru doamna Nina Iliescu, în semn de prețuire”. Aflată în cartierul privilegiat al Bucureștiului, strada Jean Monnet a răsunat, ieri, de scandări total neobișnuite zonei: “Iliescu judecat pentru sîngele vărsat”, “Iliescu la pușcărie”.

<http://www.ziarulnational.com/stiri/La-zi/1276448905-Ororile-mineriadei-expuse-n-subteran>

Agerpres, 11 iunie 2010

Constatare la fața locului: 13-15 iunie 1990

Sâmbătă, 12 iunie 2010, ora 19.00, va avea loc, în Pasajul Universității, vernisajul expoziției *Constatare la fața locului: 13-15 iunie 1990*, organizată de Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc (IICCMER) și Fundația 'Konrad Adenauer.'

În intervalul 12-27 iunie 2010, în Pasajul Universității vor fi expuse fotografiile de mari dimensiuni (2m/1,30 m și 1,5 m/1 m), alb-negru și color, care prezintă imagini din București, din timpul confruntărilor dintre mineri, forțele de ordine și cetățeni. Vor fi prezentate, de asemenea, fragmente din mărturiile celor arestați sau agresați în zilele de 13-15 iunie 1990. Pasajul Universității va deveni, pentru două săptămâni, un loc al memoriei contestate, printr-o expoziție care își propune să adune mărturii, imagini și semne de întrebare asupra României mineriadelor.

La eveniment vor lua parte prof. Vladimir Tismăneanu, prof. Ioan Stanomir, Simina Bădică și Andrei Lascu, coordonatori ai expoziției.

Deschiderea expoziției va fi urmată de un spectacol de teatru cu valoare documentară, *Capete Înfierbântate*, în acord cu tematica propusă de expoziție. Spectacolul va avea loc la Facultatea de Arhitectură, cu începere de la ora 20.00.

Fotografiile prezentate în cadrul expoziției au fost furnizate de Sorin Vasilescu, Andrei Iliescu, Ilie Bumbac, Agerpres.

Partener media: Agenția Națională de Presă Agerpres

<http://www.agerpres.ro/media/index.php/comunicate/item/12857-Comunicat-de-pres-IICCMER.html>

Agerpres, 12 iunie 2010

Vernisajul expoziției „Constatare la fața locului: 13-15 iunie 1990”

Vernisajul expoziției „Constatare la fața locului: 13-15 iunie 1990”, organizată de Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc (IICCMER) și Fundația „Konrad Adenauer” în Pasajul Universității din Capitală.

<http://foto.agerpres.ro/index.php?i=4420713>

Daily Business, 13 iunie 2010

Mineriada după 20 de ani. Constatare la fața locului

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc (IICCMER) și Fundația Konrad Adenauer propun bucureștenilor un exercițiu de memorie asupra evenimentelor din 13-15 iunie 1990. Pasajul Universității găzduiește, timp de două săptămâni (12 iunie - 27 iunie) expoziția "Constatare la fața locului". DailyBusiness.ro va invita la un tur virtual al fotografiilor expuse.

Fiecare imagine expusă în pasajul Universității este însoțită de câte o mărturie sau poveste a violențelor savarsite în 13-15 iunie 1990.

Acum 20 de ani, Capitala României a fost martora unor scene brutale, îngaduite de autorități. Mii de mineri veniți din Valea Jiului au agresat și jefuit studenți, profesori, oponenți politici, rromi, dar și turiști sau simpli trecători.

Autoritățile și-au asumat doar 6 morți după valul de violențe provocate de mineri. Cei afectați nu au fost despăgubiți nici până astăzi.

Mineriada din iunie 1990 nu a rămas fără efecte nici la nivel economic. Guvernul american a afirmat că acțiunile permise de președintele Ion Iliescu și guvernul său au "lovit în inima democrației". Ca atare, a sîstat orice ajutor financiar neumanitar pentru România.

Infuziile de capital de la FMI si Banca Mondiala au fost, de asemenea, stopate. Comisia Europeana a inghetat acordul comercial cu Romania, care a pierdut inclusiv posibilitatea de a fi inclusa in programul de ajutor PHARE.

Andra Gheorghe

<http://www.dailybusiness.ro/stiri-lifestyle/mineriada-dupa-20-de-ani-constatare-la-fata-locului-foto-44271>

6 am.ro, 13 iunie 2010

Mineriada după 20 de ani. Constatăre la fața locului

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului si Memoria Exilului Romanesc (IICCMER) si Fundatia Konrad Adenauer propun bucurestenilor un exercitiu de memorie asupra evenimentelor din 13-15 iunie 1990. Pasajul Universitatii gazduieste, timp de doua saptamani (12 iunie - 27 iunie) expozitia „Constatăre la fata locului”. [...]

Fiecare imagine expusa in pasajul Universitatii este insotita de cate o marturie sau poveste a violentelor savarsite in 13-15 iunie 1990. Acum 20 de ani, Capitala Romaniei a fost martora unor scene brutale, ingaduite de autoritati.

<http://www.6am.ro/lifeinedit/mineriada-dupa-20-de-ani-constatare-la-fata-locului-foto>

Adevărul.ro, 13 iunie 2010

Comemorarea a 20 de ani de la mineriadă, în Pasajul Universității

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc (IICCMER) și Fundația Konrad Adenauer organizează în Pasajul Universității din București expoziția Constatăre la fața locului, care își propune să adune mărturii, imagini și semne de întrebare legate de mineriadele din 13-15 iunie 1990.

Bucureștenii care tranzitează pasajul Universității în aceste zile pot citi poveștile cutremurătoare ale minerilor, relatări la persoana l a victimelor la fel de halucinante, cât și o serie de poze unicat.

Dintre mărturiile minerilor:

„Din câte am aflat noi, locuitorii Bucureștiului vroiau să spargă, să fure; iar în fața Parlamentului, sau mă rog nu știu exact locul unde eram fiindcă nu cunosc prea bine Bucureștiul, a venit Iliescu și ne-a mulțumit. De fapt noi am fost de

la întreprindere trimiși. Și ni s-a zis că trebuie să mergem la București". (B.V. - miner, fost vagonetar la E. M. Paroșeni)

„Veneau tot felul de civili care ziceau: „Acela-i drogat, sau acela-i golan”, și minerii tăbărau imediat cu bâtele pe el. Nu mai stăteau să verifice. Deci erau manipulați, se vedea clar. În plus, am văzut mineri îmbrăcați în salopete curate, curate, ceea ce nu prea se poate. Minerul e vai și amar de el: cu cizmele sparte, cu cojocul rupt. Deci se cunoștea imediat care era miner și care era fals miner". (I.M., subinginer la mina Paroșeni)

„La mineriada din iunie 1990 ne așteptam ca să se deschidă asupra noastră focul încă din gara Basarab și ne făceam planuri și ne gândeam ce să facem când ajungem acolo. Noi credeam că la București se bat trupe ale armatei cu trupe ale securității, ale celor care au tras și la Revoluție și noi am venit acolo ca să fim de partea armatei, care este credincioasă noii societăți, noii conduceri a statului". (P.B. - fost electrician la E.M. Petrila)

„Am ajuns cu prima garnitură la București, la ora 5 dimineața, la Gara de Nord. Pe peron ne așteptau lăzi stivuite cu cafea și pachetul compus din: roșie, șnițel, brânză, chiflă și două chiftele. La gară am fost așteptați de un civil care ne-a spus: «Băieți, aveți supliment, aveți tot ce vă trebuie, vă deplasați direct spre Piața Victoriei». S-au aprins lămpașele și era un spectacol fascinant. Minerii mergeau încolonați, iar dacă cineva scotea capul la geam sau striga ceva, minerii dădeau cu roșiile din pachet după el". (H.M. - electrician minier)

Maria Apostol

http://www.adevarul.ro/locale/bucuresti/Comemorarea_mineriadei-la_20_de_ani_0_279572109.html

Apropo.ro, 14 iunie 2010

Poza zilei: Expoziție comemorativă în Pasajul Universității, după 20 de ani de la mineriadă

Bucurestenii sau turistii care trec prin Pasajul Universitatii, in aceste zile, pot citi povestile cutremuratoare ale minerilor, relatari la persoana I ale victimelor la fel de halucinante, cat si o serie de poze unicate, din perioada 13-15 iunie 1990. Echipa Apropo.ro a intrat in pasaj si va ofera pozele zilei ce contin fotografii din timpul mineriadei.

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului si Memoria Exilului Romanesc (IICMER) si Fundatia Konrad Adenauer organizeaza in Pasajul Universitatii din Bucuresti expozitia „Constatare la fata locului”, care isi propune sa adune

marturii, imagini si semne de intrebare legate de mineriadele din perioada 13-15 iunie 1990.

Expozitia „Constatare la fata locului” este deschisa publicului timp de doua saptamani.

<http://www.apropo.ro/news/poza-zilei-expozitie-comemorativa-in-pasajul-universitatii-dupa-20-de-ani-de-la-mineriada-6415293>

Expoziție IICCMER: „13-15 iunie 1990. Constatare la fața locului”

Concept: IICCMER, Simina Bădică, Andrei Lascu.

Fotografii: Sorin Vasilescu, Andrei Iliescu, Ilie Bumbac, Agerpress.

Organizatori: Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc (IICCMER), Fundația Konrad Adenauer

Partener: Agerpres

Între 12 și 27 iunie a.c., Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc (IICCMER) și Fundația Konrad Adenauer propun bucureștenilor un exercițiu de memorie asupra evenimentelor traumatice din zilele de 13-15 iunie 1990. Pasajul Universității va deveni pentru două săptămâni un loc al memoriei contestate, printr-o expoziție care își propune să adune mărturii, imagini și semne de întrebare asupra României mineriadelor.

Acum 20 de ani, Bucureștiul a fost scena unor violențe de neimaginat organizate de statul român împotriva propriilor cetățeni. Mii de mineri veniți în capitală din Valea Jiului au bătut, arestat, violat și jefuit sute de studenți, profesori, oponenți politici ai regimului, romi, simpli trecători. Autoritățile au recunoscut existența a șase morți. O bună parte din cei arestați au fost eliberați abia peste câteva luni, fără despăgubiri sau reparații fizice ori morale.

Teroarea declanșată în București în zilele de 13-15 iunie nu are nici astăzi, după 20 de ani, o versiune oficială, iar responsabilii nu au fost încă identificați. Memoria acelor zile este compusă din imagini, cuvinte și conturul unor morți pentru care nimeni n-a fost găsit vinovat. Această expoziție nu vă propune o narațiune coerentă, ci doar un inventar al memoriei traumatice legate de mineriade.

Expoziția este un puzzle din care lipsesc multe fragmente. Martorii pe care i-am convocat sunt mulți, dar și mai mulți sunt martorii tăcuți, cei care nu ne vor spune niciodată ce a însemnat pentru ei iunie 1990. Ne lipsesc mărturiile soldaților care au fost obligați să împuște civili care stăteau cu spatele, ne lipsesc mărturiile „minerilor” curați și tunși regulamentar, ne lipsesc imaginile detenției din unitățile militare de la Măgurele și Băneasa (unde sute de bucureșteni au fost anchetați, umiliți și bătuți), ne lipsesc imaginile

descinderilor în casele romilor din Ferentari, Rahova, Pantelimon însoțite de jaf, violuri, arestări și bătăi. Ne lipsesc mărturiile celor peste 600 de romi arestați, maltrați și transformați în țapi ospășitori ai violențelor acelor zile, dar ne lipsesc mai ales, imposibilele mărturii ale celor mai tăcuți martori: morții.

Vernisajul expoziției va avea loc pe 12 iunie 2010, la ora 19.00, în pasajul Universității, cu participarea organizatorilor. Vernisajul va fi urmat de vizionarea proiectului de cercetare și performare a istoriei recente, *Capete Înfierbântate*, de la ora 20.00 la Facultatea de Arhitectură.

http://www.memoria.ro/?location=view_article&id=2048

16 iunie 2010

Academia Cațavencu, *Bîte de la mineri și canapele de la Ikea*

Pentru călătorii cu metroul, dar și pentru pietonii fără permis, pasajul de la Universitate poate fi un bun prilej de a coborî puțin sub nivelul istoriei recente pentru a privi, măcar în treacăt, expoziția de fotografii cu mineri și bucureșteni surprinși în Golania în 13-15 iunie '90.

Conceptul e asigurat de ICMER, Simina Bădică și Andrei Lascu, iar sponsori sînt ICMER, Fundația „Konrad Adenauer” și Agerpres. Fotografiile fac toți banii. Sînt scoase în format mare, cel puțin un metru și jumătate înălțime după ochiul meu, pe carton, și sînt făcute acum 20 de ani de Sorin Vasilescu, Andrei Iliescu, Ilie Bumbac și de fotografii de la Agerpres.

Fete de ortaci, de manifestanți care protestează cu gura mare arătîndu-și problemele stomatologice, sau de victime surprinse de uimirea momentului se înșiruie printre coloanele poleite chicios din pasaj, coloane pe care stau postere cu mărturii scrise ale minerilor și ale celor care le-au luat bîtele în cap.

Și ca totul să se asorteze cu orice, ca într-un fel de instalație urbană cu efect artistic neintenționat, printre zîmbete inocente sau privirile goale ale minerilor întăritați de Iliescu, adormiți pe caldarîm ca la plajă sau agitînd amenințător bîte, se insinuează o colecție de canapele Ikea pe care stau tolăniți la șuete pensionari ce-l înjură pe Boc, doamne bîrfitoare și romi veniți să se delecteze cu un sentiment gratis de living burghez. Merită să treceți pe la această expoziție ad-hoc măcar pentru a vă convinge că istoria e mai sinceră dacă e trăită fără resentiment și apoi povestită fără ură sau clișee ideologice. O singură bilă neagră merită acordată cu toată puterea Primăriei Capitalei, și mai precis lui Sorin Oprescu, care s-a ocupat să amestece rememorarea dramei din 13-15 iunie cu acea superbă colecție de canapele publicitare creată de celebrii designeri de la Ikea. Dar, ce să-i faci? Asta e viața! Unii iau bîte în cap, alții stau cu fundul pe canapelele istoriei.

Alin Ionescu

http://www.catavencu.ro/bite_de_la_mineri_si_canapele_de_la_ikea-14412.html

Ziare.com, 18 iunie 2010

Oprescu a vrut sa interzica expozitia despre mineriada din Pasajul Universitatii

Reprezentanti ai Primariei Capitalei au sunat la Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului pentru a cere inchiderea expozitiei despre mineriada organizata in Pasajul Universitatii, a declarat secretarul stiintific al Institutului, Bogdan Iacob.

Motivul prezentat de reprezentatii Administratiei Strazilor din cadrul Primariei Capitalei, care are in administrare pasajul, a fost acela ca expozitia "Constatare la fata locului" contine, pe langa fotografiile despre mineriada, texte care incita la violenta.

Reprezentatii institutului nu au primit raspuns atunci cand au cerut nominalizarea textelor cu probleme pentru a le inlatura daca este cazul. Organizatorii expozitiei nu au primit nici textul plangerii pe care s-a bazat cererea ediliilor, desi au solicitat acest lucru. Cererea a fost facuta la cateva zile dupa inaugurarea expozitiei.

Expozitia este organizata de Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului si Memoria Exilului Romanesc si Fundatia Konrad Adenauer si este deschisa timp de doua saptamani, pana pe 27 iunie.

Nu este prima oara cand ediliile nu agreeaza o expozitie in Pasajul Universitatii. In noiembrie Directia Dezvoltare Turism din cadrul Primariei Capitalei a dat aviz negativ unei expozitii de fotografii care prezenta alaturarea nefericita de arhitectura moderna si veche, considerand ca aceasta da o imagine negativa a Bucurestiului.

"Expozitia creaza o imagine negativa asupra Capitalei, ceea ce contrasteaza obiectivului directiei de a promova si a dezvolta imaginea de capitala turistica europeana a municipiului Bucuresti", se arata intr-un raspuns al Directiei Dezvoltare Turism adresat Uniunii Arhitectilor, unul dintre organizatorii expozitiei.

Initial, Administratia Strazilor a dat aviz favorabil expozitiei "Bucuresti: dezvoltare si haos", iar avizul negativ a venit dupa cateva zile. "Prin refuzul lor, functionarii primariei recunosc ca noile constructii sunt urate, ceea ce e un

mare pas înainte", a spus directorul executiv al Uniunii Arhitecților, Petre Guran, la deschiderea expoziției.

Expoziția de 22 fotografii tratează tema amplasării construcțiilor moderne în arii protejate, denunțând atât alăturările arhitecturale nefericite cât și distrugerea Bucureștiului vechi.

<http://www.ziare.com/cultura/expozitie/oprescu-a-vrut-sa-interzica-expozitia-despre-mineriada-din-pasajul-universitatii-1022790>

Evenimentul zilei, 19 iunie 2010

Primăria Capitalei: Mărturiile victimelor Mineriadei incită la violență

Expoziția de fotografii „Constatare la Fața Locului” din pasajul Universității riscă evacuarea. Organizatorii vernisajului dedicat evenimentelor din iunie 1990 au fost anunțați de Administrația Străzilor că textele care însoțesc imaginile incită la violență și trebuie eliminate.

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc a organizat recent, în pasajul Universității din București, o expoziție de fotografii dedicată memoriei mineriadei din iunie 1990.

În urma unei cereri depuse la Administrația Străzilor, IICCMER a primit aprobarea necesară realizării vernisajului, aprobare care nu prevedea în mod expres și prezența unor texte explicative. Curatorul expoziției, Simina Bădica și directorul științific al IICCMER, Mihail Neamțu, au selectat câteva mărturii ale victimelor mineriadei, menite să ofere un suport explicativ imaginilor.

Deși atașarea textelor a fost convenită verbal între organizatori și oficialii Primăriei Capitalei, Administrația Străzilor a solicitat la o săptămână de la startul expoziției înlăturarea fragmentelor scrise.

„Telefonic am stabilit că vom atașa aceste texte pe coloanele din pasaj, singura problemă invocată la momentul instalării expoziției fiind să nu stricăm coloanele după ce dezlipim respectivele texte, să ne asigurăm că le vom curăța de scotch. Expoziția a fost montată, împreună cu aceste texte, și a stat în această formă o săptămână, când am fost anunțați că ar exista reclamații cum că textele incită la violență și că și fotografiile ar trebui mutate pe plasmă din pasaj.

I-am precizat doamnei Alina Roman, directoarea Administrației Străzilor, că nu înțelegem de ce a survenit această solicitare la o săptămână după vernisarea expoziției, cu atât mai mult cu cât avem o aprobare pentru realizarea acestei expoziții de fotografii. În cele din urmă am înțeles că nu există plângeri scrise împotriva expoziției, însă se dorește înlăturarea textelor. Am convenit să înlăturăm textele, deoarece nu avem aprobare scrisă și pentru acestea”, a declarat pentru EVZ Andrei Lascu, expert în cadrul IICCMER.

Unul dintre textele care „incita la violență” și care necesită aprobarea scrisă a Primăriei Capitalei: „În dimineața zilei de 13 iunie, după ce și-a făcut cumpărăturile, a ajuns din curiozitate în Piața Universității pentru că auzise de incidentele dintre forțele de ordine și demonstrații. În dreptul cinematografului „Luceafărul” a fost bătută de forțele de ordine, fiind apoi transportată și reținută la unitatea militară de la Măgurele, unde a dat o declarație. În dimineața zilei de 14 iunie 1990, a fost atacată la domiciliu de un grup de mineri, introdusă într-un Aro și reținută timp de cinci zile. La un an de la evenimente i s-a comunicat în scris că trebuie să plătească o amendă de 1000 de lei”.

<http://www.evz.ro/detalii/stiri/administratia-strazilor-marturiile-victimelor-mineriadei-incita-la-violenta-898567.html>

România liberă, 22 iunie 2010

**Memorie. Administrația Străzilor București a interzis textele ce însoțeau fotografiile expuse în Pasajul Universității
De ce cenzurează Oprescu mărturiile victimelor Mineriadei**

În Pasajul Universității este deschisă o expoziție de fotografie dedicată Mineriadelor. Primăria Capitalei a cerut retragerea textelor care însoțesc imaginile pe motiv că incită la violență, deși erau doar mărturii ale victimelor.

Pe 13 iunie 1990, la cererea expresă a președintelui de atunci al țării, Ion Iliescu, mii de mineri din Valea Jiului, conduși de Miron Cozma, au venit în București pentru a înăbuși în sânge mișcarea pașnică de protest a studenților și intelectualilor care contestau legitimitatea participării Frontului Salvării Naționale, partid stat ce înlocuia practic fostul PCR, în alegeri. La 20 de ani de la acele evenimente, Administrația Străzilor din București, instituție aflată în subordinea Consiliului General al Municipiului București, a cerut organizatorilor expoziției „13-15 iunie 1990. Constatare la fața locului”, respectiv Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc (IICCMER) să scoată textele care însoțeau fotografiile expuse.

„E limpede că ne vor cât mai repede plecați de acolo”

Andrei Lascu, de la IICCMER, a declarat pentru România Liberă că a primit un telefon

de la ASB prin care li se aducea la cunoștință organizatorilor expoziției că aprobarea primită era doar pentru a expune niște fotografii în Pasajul Universității, dar nu și pentru a afișa texte. Drept urmare, deși textele făceau practic parte integrantă din expoziție, ASB a cerut îndepărtarea lor. „Nu am mai vrut să ne certăm cu ei, așa că ne-am conformat. Pentru că dacă o iei ad literam, într-adevăr nu aveam aprobare scrisă pentru a afișa texte, ci doar una telefonică. Un lucru e cert: e limpede că ne vor cât mai repede plecați de acolo. Noi însă am ales acel spațiu nu pentru a le da bătăi de cap celor de la Administrația Străzilor, ci pentru că pasajul este situat chiar în Piața Universității, locul unde s-au petrecut nefericitele evenimente din 13-15 iunie 1990”, a spus Andrei Lascu. Textele incriminate erau mărturiile ale unor victime ale minerilor, considerate însă de cei de la ASB incitări la violență. „Aproape la toate solicitările noastre ASB a răspuns cu «nu». De pildă, curatorul expoziției ar fi vrut ca sub fotografii să traseze niște contururi albe, cum sunt cele făcute de poliție în jurul cadavrelor. ASB ne-a interzis din start acest lucru”, a adăugat Andrei Lascu.

Deși expoziția este acum mai săracă, mărturiile victimelor fiind scoase la cererea abuzivă a ASB, zeci de mii de bucureșteni au șansa de a vedea zilnic, până pe 27 iunie, fotografii cu minerii veniți să planteze cu bâtele panseluțe în Piața Universității. Expoziția nu dă nume ale celor vinovați (deși se știe foarte bine și cine i-a chemat, și cine le-a mulțumit minerilor pentru simțul civic dovedit prin tratarea cu bestialitate a unor oameni nevinovați), ci doar „povestește” în frânturi de imagini „filmul” evenimentelor. Este interesant să vezi cum totuși, chiar în ritmul infernal în care trăiesc astăzi bucureștenii, oamenii se opresc îndelung în fața fotografiilor și își iau un răgaz pentru a-și aminti. Unii mai vorbăreți comentează, povestind cui se nimerește, ce atmosferă minunată era în Piața Universității și ce mândrie era să fii „golan”, în timp ce alții se mulțumesc să parcurgă traseul fotografiilor oftând la unele, zâmbind amar la altele sau chiar lăcrimând la scenele de violență cruntă înregistrate de ochiul aparatului de fotografiat. Să nu uităm că a face poze minerilor aflați în „exercițiul funcțiunii”, lovind cu bâtele în stânga și-n dreapta, era un act de mare eroism. Fotografiile din expoziție au fost făcute de fotoreporteri de la Agerpress și de Sorin Vasilescu, Andrei Iliescu și Ilie Bumbac.

Un inventar al memoriei traumatice

De cum intri în pasaj, la Universitate, te așteaptă un tulburător memento: „Acum 20 de ani, Bucureștiul a fost scena unor violențe de neimaginat organizate de statul român împotriva propriilor cetățeni. Mii de mineri veniți în Capitală din Valea Jiului au bătut, arestat, violat și jefuit sute de studenți, pro-

fesori, oponenți politici ai regimului, romi, simpli trecători. Autoritățile au recunoscut existența a șase morți. O bună parte din cei arestați au fost eliberați abia peste câteva luni, fără despăgubiri sau reparații fizice ori morale. Teroarea declanșată în București în zilele de 13-15 iunie nu are nici astăzi, după 20 de ani, o versiune oficială, iar responsabilii nu au fost încă identificați. Memoria acelor zile este compusă din imagini, cuvinte și conturul unor morți pentru care nimeni n-a fost găsit vinovat. Această expoziție nu vă propune o narațiune coerentă, ci doar un inventar al memoriei traumatice legate de mineriade”. Acesta este singurul text care a scăpat vigilenței ASB.

„Minerii erau ca într-o grămadă de rugby”

Dar iată cam cum arătau cele considerate nedemne de a fi expuse în spațiul public de către funcționarii Primăriei: „Apoi a sosit duba. Ne-au încărcat de-a valma, studenți, oameni de pe stradă, țigani. Ne-au dus, am aflat mai târziu, la o unitate de poliție, la Măgurele. Ne-au așezat într-un hangar, bărbații de o parte, femeile de alta. Nu ne-au dat apă, n-am mers la toaletă. Ne amenințau cu venirea minerilor”. Sau: „Tot în Piață ne-am întâlnit cu o grămadă de buni prieteni pe care nu-i văzusem până atunci cu anii. Prinși de viața de zi cu zi, știam pur și simplu unii despre alții că existam, că-i în regulă. Acum ne întâlneam în Piață. Ea devenise punctul nodal al existenței zilnice pentru o mulțime de oameni...”. Sau: „Nu-mi mai aduc aminte decât că era întuneric, stăteam cu nasul în praf și tremuram. Toate simțurile erau anesteziate. Trăiam doar pentru că auzeam. Auzeam strigătele minerilor, înjurăturile, țipetele de durere ale celor bătuți, o portavoce care cerea o salvare pentru Marian Munteanu” și „Din gura de metrou a ieșit un tânăr care cred că se ducea la lucru. Era cinci dimineața. Au sărit pe el. Bătele se ridicau și coborau. Minerii erau ca într-o grămadă de rugby. Când s-au retras, tânărul, desfigurat și fără suflare, avea o cămașă în întregime roșie de sânge. Mi-a venit să vomit. Unul dintre mineri a luat corpul fără vlagă al aceluia bărbat și l-a îndesat cu capul într-un coș de gunoi”.

Administrația Străzilor nu răspunde

Contactată telefonic, Monica Gheorghe, purtător de cuvânt al Administrației Străzilor București, ne-a cerut să facem o solicitare în scris, urmând să ni se dea un răspuns „cât de curând posibil”. Până la ora închiderii ediției nu am primit nici un răspuns.

Textele incriminate erau mărturiile ale unor victime ale minerilor, dar au fost considerate de cei de la Administrația Străzilor București incitări la violență.

Gabriela Lupu

<http://www.romanalibera.ro/actualitate/bucuresti/de-ce-cenzureaza-oprescu-marturiile-victimelor-mineriadei-191021.html>

Adevărul literar și artistic, 22 iunie 2010

Trecutul e o țară străină

În spațiul proaspăt renovat din Pasajul Universității, printre canapele Ikea și bannere publicitare, s-a deschis expoziția: „13-15 iunie 1990. Constatăre la fața locului“. Expoziția este realizată din fotografii de dimensiuni mari din timpul Mineriadei din 13-15 iunie 1990, alături de texte-mărturii scrise de mână, cu marcherul, pe cartoane de diferite culori.

Odată cu numirea lui Vladimir Tismăneanu în fruntea Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc (IICCMER), după destituirea lui Marius Oprea, cercetătorii institutului și-au schimbat direcția de cercetare a trecutului comunist din perioada de până la 1989, trecând la perioada de după... Astfel, subiectul mineriadelor a ajuns repede pe tapet, repede a fost cercetat și tot repede rezolvat vizual. Să nu uităm! David Lowenthal, în „Past is a Foreign Country”, afirmă că toate incursiunile de cercetare și reprezentare ale trecutului au o miză în prezent.

Un institut de cercetare a istoriei recente capătă astfel o importanță foarte mare din perspectiva luptelor politice la care am asistat la ultimele alegeri prezidențiale. Trecutul, spune Lowenthal, este o țară străină. Pentru că nu o cunoști, o vizitezi din mai multe posibile motive: ca să-l explici, să cauți epoca de aur, mărirea de sine sau chiar modificarea lui. Incursiunea în trecut are și beneficii, dar și riscuri. Contează ce anume vrei să vezi în trecut, în ce scop și cum instrumentalizezi întoarcerea în prezent. Să fie vorba în acest proiect de o încercare de explicare a trecutului recent? Ar fi bine să fie așa. În societatea română se acuză și demonizează trecutul, nu se explică, din păcate.

Oricum, Lowenthal mai spune: „Cel mai important motiv pentru a vrea să schimbi trecutul e să schimbi prezentul: să distragi atenția de la o catastrofă globală, să asiguri hegemonie națională, să devii faimos și bogat.”

Ce nu vom uita?

Expoziția din Pasajul Universității face parte din acest proiect mai larg al IICCMER și din vizitarea acestei țări străine care se numește trecutul recent.

Este realizată din fotografii de dimensiuni mari din timpul Mineriadei din 13-15 iunie 1990, alături de texte-mărturii scrise de mână, cu marcherul, pe cartoane de diferite culori și de citate din Vladimir Tismăneanu, Ioan Stanomir și Mihail Neamțu. Imaginile și mărturiile alese de curatorii Simina Bădică și Andrei Lascu impresionează.

„În iunie 1990 aveam 20 de ani. Eram frumoasă, tânără și plină de speranțe. Învățasem în Piața Universității o lecție despre cum poți să fii liber și nesupus.

Cum să râzi, să plângi, să cânti și să te bucuri. Din gura de metrou a ieșit un tânăr care cred că se ducea la lucru. Era cinci dimineața. Au sărit pe el. Bătele se ridicau și coborau. Minerii erau ca într-o grămadă de rugby. Când s-au retras, tânărul, desfigurat și fără suflare, avea o cămașă în întregime roșie de sânge. Mi-a venit să vomit. Unul dintre mineri a luat corpul fără vlagă al acelui bărbat și l-a îndesat cu capul într-un coș de gunoi.” (V.M., 20 ani, studentă)

„Teroarea declanșată în București în zilele de 13-15 iunie nu are nici astăzi, după 20 de ani, o versiune oficială, iar responsabilii nu au fost încă identificați”, spune invitația la expoziție. Ca vizitator al expoziției, pleci încărcat și contrariat. Nu ai vinovați dovediți pentru acest război civil, iar institutul se pare că nu poate face ceea ce Justiția nu face.

În acest context însă, IICCMR girează această expoziție cu ocazia căreia nu acuză, ci doar instigă la memorie și susură la ureche un nume... Ion Iliescu - menționat de 7 ori în mărturiile participanților la Mineriadă.

Întâmplător sau nu, vernisajul expoziției a avut loc exact în zilele când se împlăceau 20 de ani de la 13-15 iunie 1990 și când Dosarul Mineriadei este închis de Parchet. Ion Iliescu primise neînceperea urmăririi penale.

Info

13-15 iunie 1990. Constatate la fața locului
Unde: Pasajul Universității, București
Când: până la 27 iunie 2010

Gabriela Nicolescu

http://www.adevarul.ro/cultura/literar_si_artistic/arte_vizuale/Trecutul_e_o_tara_straina_0_284372203.html

Academia Cațavencu, 22 iunie 2010

Cui i-e frică de Virginia Woolf și de amintirea mineriadelor?

Știți mineriadele din 13-15 iunie 1990, da? Unii mai aveți încă cicatrici. Expoziția Constatate la fața locului, organizată în această perioadă în Pasajul Universității, în memoria acestor cicatrici, o știți? O știți. De Alina Roman, Directoarea Administrației Străzilor, supranumită și „Blonda de la Străzi“, ați auzit? Că, dacă nu, auziți acum. Alina Roman a dat Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc aprobarea pentru această expoziție. Lăsăm la o parte că a aprobat în aceeași perioadă și o campanie de promovare a canapelelor Ikea, care face expoziția să arate ca o

salată de boeuf în care istoria se îmbină armonios cu marketingul, fiindcă s-au întâmplat între timp lucruri mai interesante.

La o săptămână de la vernisaj, organizatorii au primit de la **Administrația Străzilor** un telefon în care li s-a cerut cu tupeu să dea jos mărturiile scrise ale victimelor și ale minerilor, care însoțeau fotografiile. Primul pretext invocat? „S-au primit reclamații că acele texte instigă la violență.“

Al doilea pretext invocat, după ce primul s-a dovedit o minciună? **Nu există aprobare scrisă și pentru texte, există doar pentru fotografii.** Tot o minciună, desigur, căci toate detaliile expoziției (inclusiv cel legat de texte) fuseseră convenite telefonic, nefiind solicitată stipularea lor în scris. Ba parcă nici fotografiile nu mai stăteau prea bine pe print, sugerându-se, mai nou, transferarea lor pe plasmă din pasaj. Până la urmă, s-a căzut la pace ca organizatorii să scoată textele și să lase doar fotografiile.

Ce rugăminte am avea noi la doamna **Alina Roman**, pe care n-am mai reușit s-o prindem la telefon, dat fiind că informațiile ne-au parvenit luni, pe la 16,30, când nu mai era nimeni la Administrația Străzilor: să lase vrăjelile și să explice cine s-a simțit instigat la violență împotriva acestei expoziții și a ordonat amputarea ei. Altfel, ne vom fi simți obligați să bănuim că e vorba de prostie pură și nu credem că doamna Roman ar putea trăi cu acest gând.

P.S. Fotografia care a însoțit, în numărul trecut, cronică expoziției **Constatare la fața locului** este semnată Ilie Bumbac.

Sfînta Mineri

http://www.catavencu.ro/cui_i_e_frica_de_virginia_woolf_i_de_amintirea_mineriadelor-14448.html